

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, NOVEMBER 19, 1940

LETO XLIII. — VOL. XLIII.

Italijani se besno zaganjajo v boje, toda brez uspeha

Čeprav smo, da so Grki odbili vse napade Italijanov, ki jih hočejo pregnati s pozicij, ampak so se zavzeli nekaj novega ozemlja. Italijani so poslali v boj strmoglavnike (bojna letala).

18. nov. — Italijani so val za valom svojih čet v grških pozicijah, da bi zavzeli mesta Korint. Toda grško vrhovno povelje poroča, da so Grki odbili napade in celo napredovali v katerih točkah. V obupnem boju, da rešijo to mesto, ki je italijanske armade v bližini, so fašisti poslali v boj strmoglavnike. (To so bojna letala, ki se zviška spuste na cilj, nato obsujejo s strojnimi bombami, nato se pa zopet dvignejo in se zopet vržejo.) Italijani tudi grška letala, katero napadajo angleški bombniki z vsi silo bombardiralna pozicije okrog Korinta, ki je bilo iz tega mesta, ki je

natrana umikajočih fašistov. V bližini jugoslovanske meje se je sprijelo 12 grških bojnih letal in en angleški bombnik z 15 italijanskimi bombniki. Boj je trajal skoro pol ure. Opazovalci trdijo, da so videli dva italijanska bombnika pasti na tla. V bližini jugoslovanskega mesta Danilovgrad v južni Srbiji je treščil na tla bombnik, ki je začel goreti. Posadka štirih mož je bila ubita. Pri enem so dobili napol zgorele listine, ki kažejo, da je bil bombnik angleški. Grško poročilo tudi zatrjuje, da je italijanska mehanizirana kolona zajeta v past severno od Koritza. Ena kolona pa, kakih 130 bojnih tankov, se je rešila v Jugoslavijo, kjer se je predala jugoslovanskim oblastem.

Mussolini napoveduje zmago

18. nov. — Načelnik italijanskih fašistov, Benito Mussolini je danes govoril več kot pol ure pred množico v fanih, ki so ga vodili v vseh frontah in zagotavljali, da bo Italija strmo napredovala. Izjavil je, da je sedaj Italija laških vojakov mobilizirala in da se jih lahko pokliče v pomoč še 8,000,000. Nemška Italija imata blok 150,000 ljudi od Norveške do Libije, je vpil Mussolini.

Italijani so razbijali nemški Porurje

18. nov. — Angleški letalci, ki so koncem zadnjega meseca bombardirali nemško mesto Hamburg, so danes napadli Porurje, kjer se nahaja najvažnejša nemška industrija. En del angleških avijatorjev je poletel nad oljne skladišča pri Gelsenkirchen, bližini nemške meje, drugi del je napadel Porurje, kjer je bila pomembna industrijska center.

Poskušani samomor nemškega kapitana

Tampico, Mehika. Kapitan J. Shurt, ki je poveljeval nemškemu tovornemu parniku Phrygia, ki ga je posadka zažgala in potopila, da ni padel Angležem v roke, je hotel izvršiti samomor, tako ga je potrla izguba ladje. Hotel si je pognati kroglo v glavo, kar so mu njegovi mornarji preprečili. Nato se je zagnal v reko Panuco, toda so ga pravočasno potegnili ven.

Nov grob v domovini

Mrs. Margaret Kogoyšek iz 15606 Holmes Ave. je dobila iz stare domovine žalostno vest, da je 27. septembra nagle smrti preminil v vasi Veliki hrib v Zgornjem Tuhinju njen nečak Ivan. Zjutraj je zbolel, popoldne ob petih je bil pa že mrtev. Ker je bila nagla smrt, so truplo raztelesili in ugotovili, da je umrl za notranjo skorfulozo. Pogreb se je vršil šele pet dni po smrti. Naj počiva v miru v rodni grudi, preostalim naše iskreno sožalje.

KER JE BILA ŽENA PREDEBELA

18. nov. — Policija preiskuje Edwarda Lamotte, starca, ki je bil zaposlen pri Tire & Rubber Co. Žena Eleanore trdi, da je očital, da je predebela, zato jo je rad tega pustil. To je bilo povod prepričanja. Posredovala je prijateljica, ki se je pri tem sprožil in strel je zadel moža.

V Cartersville, Ga., je izginil 2-letni Murray Upshaw. Štiri dni so ga iskali. Končno so ga našli v gmajni dve miljii proč mrtvega. Z njim je bil odšel njegov psiček, ki je pa prišel domov že prvi večer. Na sliki vidite ležati v travi trupelce mrtvega dečka, okrog njega je pet mož resnih obrazov, ki so dečka našli. V listju ob trupelcu se je še poznalo, kje je ležal njegov psiček, ki je bil pa še premlad, da bi znal priklicati pomoč za svojega malega gospodarja.

Nemčija in Italija se pripravljata za pohod na Gibraltar in Balkan

Bern, Švica. — V diplomatskih krogih se doznava, da se bodo v kratkem sestali na Dunaju zastopniki Nemčije in Italije, ki bodo pripravili končni načrt za pohod na Gibraltar in na Balkan. Kdaj se bo ta sestanek vršil še ni znano. Samo toliko se je zvedelo, da se bodo sestanka udeležili: nemški zunanji minister von Ribbentrop, laški zunanji minister Ciano, španski zunanji minister Suner in vrhovni poveljnik nemške armade Wilhelm Keitel, ter maršal Badoglio, vrhovni poveljnik italijanske armade. Zadnja dva sta se bila že sestala k razgovorom v Inomestu. Na tem sestanku bodo diplomati povedali obema maršaloma,

Pasje meso imajo v Nemčiji za priboljšek

Berlin. — Oni dan je prišla v javnost vest, da smejo nemški mesarji prodajati pasje meso postavnim potom. Ker se je začelo takoj govoriti, da je v Nemčiji tako pomanjkanje živeža, da morajo jesti že pasje meso, je nemška vlada izdala izjavo, da v Nemčiji ni pomanjkanja živeža in da so Nemci že dolgo let uživali pasje meso kot nekó posebno "slačico." Tako so leta 1912 pobili 10,000 psov za hranilo. Ta zadnja vladna odredba pa je samo v toliko, da se sme zdaj rabiti pasje meso za hranilo ljudem postavnim potom.

Volitve za šolske davke

Clevelandski šolski odbor je sklenil, da bo dal na 20. decembra volivcem na glasovanje 4 mill levy za šolske davke. Predlog bo za dve leti. Volivci so porazili predlog za te davke pri zadnjih volitvah, ker je bil za dobo štirih let. Član odbora, Thomas Martin je priporočal, naj bi bile volitve na 24. decembra, ko vlada povsod božično razpoloženje in davki bodo gotovo zmagali.

Ne bo seje

Progressivni trgovski klub naznanja, da se nocoj ne bo vršila seja, kot je bilo prvotno določeno.

Za vsakega je dovolj 40 ur dela na teden

Chicago, Ill. — Dr. Harry Millis, ki ga je predsednik Roosevelt imenoval za načelnika Narodnega delavskega odbora, se je izjavil, da bodo ameriški delavci delali več kot 40 ur na teden, če se bo za to pokazala potreba pri programu za narodno obrambo. Toda v navadnih razmerah je za 40 ur delal na teden dovolj za vsakega delavca, je izjavil Millis.

"Nobenega vzroka ni, da bi ljudje živeli samo zato, da bi delali," je rekel Millis. "Sicer pa če se hoče dobiti od delavca vestno in dobro delo, se ga ne sme preveč gnati."

Smrt v Barbertonu

Včeraj popoldne je umrl v Barbertonu na 15. cesti Joe Auser, star 52 let, doma iz Vrhniča pri Ložu. Tukaj je bival 34 let in zapuščala žalujočo ženo Marijano, ter šest otrok: Joe, Jack in Tony, ki je pri vojakih v Georgiji, ter hčere: Olgo, poročen. Prigravsky, Jennie Brookmeier in Mary, tri pastorko, v Fairportu, O., dva brata in dve sestri. Pogreb se bo vršil v četrtek ob devetih iz slovenske cerkve Presvetega Srca Jezusovega na pokopališču sv. Križa. Naj počiva mirno v ameriški zemlji, preostalim naše sožalje.

Pa ta ni bosa!

Zdaj bo treba kar potpeti in lepo vzeti na znanje vse zagovisevanje naših lovcev, ki nam bodo pripovedovali o "izvanrednih" pripetljivostih na lovu. Res, nikdar se ne pripeti toliko "čudežev" kot ravno v gmajni. Razume se, da je treba vse verjeti, da ni zamere. Eden teh "čudežev" je sledeč: Trije so šli na lov; dva s puško, tretji pa brez nje, ker je šel prvič in je hotel najprej videti, kako to gre. Tri ure so lovili, pa niso videli "žive duše." Domov grede je pa oni, ki je bil brez puške, stopil na zajca, ki je spal pod grivno. Predno se je zajec dobro zavedel, ga je imel lovec (brez puške) že v pesteh. Živa resnica!

Italija se oprošča radi bombardiranja

Beograd, 18. nov. — Jugoslovanska vlada je danes objavila uradno naznanilo, da je italijanska vlada izrazila obžalovanje radi "nenameravane pomote," ko so italijanski letalci bombardirali mesto Bitolj 5. novembra. Bombe so ubile takrat devet oseb in 21 pa ranile. Italijansko časopisje je takrat pisalo, da so napad izvršili angleški avijatorji iz namena, da bodo potem krivdo zvrnili na Italijo.

Jagri na platno!

Kadar se vračate z lova z zajci, jazbeci, lisicami, srnjaki, medvedji, tigri in levi ter drugo podobno zverjadjo, ste vabljeni, da se zglasite pri Mr. Antonu Grdini, 1053 E. 62. St. Potem bo pa vas in vaš plen vjel v svojo kamero in slike uvrstil med druge podobne, da bodo potem še drugi ljudje videli in vedeli za slavo naših slovenskih lovcev. Mr. Grdina bo napravil slike iz same prijaznosti in uslužnosti.

Ne bo lista

V četrtek bo Zahvalni dan in postavni praznik v Zed. državah. Ta dan naš list ne bo izšel in urad bo ves dan zaprt.

Izgubljeno!

Na Orlovski prireditvi v nedeljo večer je bila izgubljena ženska zapesna ura. Najditelj je prošel, da jo vrne na 1159 E. 76. St.

Pogon na nemške in italijanske organizacije

Diesov preiskovalni odbor je napravil v več ameriških mestih racije v glavnih stanih teh organizacij ter zasegel važne listine

Chicago, 18. nov. — Že več časa se je pisalo, da bo Diesov preiskovalni odbor, ki preiskuje delovanje protiameriških elementov v Zedinjenih državah, v kratkem obelodanil dokazke proti konzularnih agentom Nemčije in Italije, ki vodijo obširno propagando v tej deželi. Njih namen je, ovirati obrambeni program v deželi in pa izpodkopati vpliv Anglije na ameriški narod oziroma simpatije ameriškega naroda do Anglije.

Diesovi agentje so napravili danes več preiskav v glavnih stanih nemških in italijanskih organizacij po Zedinjenih državah, kjer so zaplenili važne listine, ki bodo zelo obremenilne za nemško in italijansko propagando. En tak uspešen pogon

je bil izvršen v New Yorku in eden v Chicagu. Kongresnik Dies pravi, da je bila preiskava izvršena v vseh mestih, kjer je ta odbor dobil obvestilo o delovanju teh organizacij. Diesov odbor je že dlje časa tajno nadzoroval delovanje teh organizacij.

Glavno, kar je Diesov odbor iskal pri teh preiskavah so bili zapisniki, imenik članov in kopije poročil ameriškemu časopisju. Dies je rekel, da ima na razpolago pričre, katere bo začel kmalu zasliševati in ki bodo razkrinkale delovanje nemških in italijanskih organizacij po vsej deželi.

Dies bo najprej začel z obširno preiskavo v Chicagu, kjer je bila nemška in italijanska propaganda zelo razvita in aktivna,

John Lewis se je odrekel predsedstvu CIO

Atlantic City, 18. nov. — John L. Lewis, ustanovnik in sedanji predsednik delavske organizacije CIO, je danes odprl konvencijo te organizacije in solzno oči naznanil delegaciji, da odstopa kot njih voditelj. Pozval je članstvo naj stoji trdno za svojim bodočim voditeljem, kdorkoli bo že.

"Ne bom več dolgo z vami. Storil sem svoje delo in v par dneh bom iz tega urada," je govoril Lewis delegaciji. "Smrtna tišina je zavladala v dvorani pri teh besedah. Potem je pa vsa delegacija vstala in po dvorani je zargmelo: "Mi hočemo Lewisa!" Toda takoj nato so se vsedli delegati od unije oblačilnih delavcev, ki so že dlje časa v sporu z Lewison.

John L. Lewis je s tem izpolnil svojo obljubo, ki jo je dal pred volitvami, da se bo odpovedal predsedstvu CIO, če bo izvoljen Roosevelt.

Poroka slovenskega para

Na Zahvalni dan ob devetih se bosta poročila gđ. Louise Schuster, hčerka Mr. in Mrs. Ignac Schuster iz 7202 Hecker Ave. in Mr. Ernest Ogrinc, sin Mr. in Mrs. Anton Ogrinc iz 6414 St. Clair Ave. Vsi prijatelji, sorodniki in znanci so prijazno vabljeni k poročni maši. Vse najbolje, srečo in zdravje jima želimo v novem stanu.

Zadušnica

V sredo ob 6:30 se bo brala v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojno Johano Zupančič v spomin 15. obletnice njene smrti.

William Green, predsednik A. F. of L. bi rad mir v delavskih vrstah

New Orleans, 18. nov. — V tem mestu se je danes pričela konvencija delavske organizacije American Federation of Labor. To je že 60. konvencija te delavske organizacije, od katere je John L. Lewis pred 5 leti potegnil mnogo članstva in ustanovil CIO. Pozivljal je delegacijo, naj najde pota in sredstva, da poravnava spor med to organizacijo in CIO, ki vlada že pet let na škodo organiziranega delavstva.

Green je rekel, da je predsednik Zed. držav pri volji pomagati k poravnavi ter je v isti sapi obdobjil predsednika CIO, da je ta stal vedno kot zapreka vsem mirovnim pogajanjem.

Predsednik Green je rekel, da je slišal o resignaciji Lewisa kot predsednika CIO, toda, je izjavil Green, "to ne pomeni ničesar, dokler se Lewis ne bo odpovedal tudi predsedništvu premogarske unije. Kot predsednik te organizacije bo Lewis še vedno boss CIO," je rekel Green.

Prememba seje

Društvo Cerknško jezero št. 59 SDZ bo obdržalo svoje sejo jutri večer mesto v četrtek. Začetek seje ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih.

NE, NE BOJIMO SE NEMŠKIH BOMB

Nekatere clevelandske ulice so tako slabo razsvetljene, da so se začeli ljudje že spraševati, če mestna administracija nalašč ugazuje ulične svetilke ponoči, boječ se nemških bombnikov. Luči gorijo samo na eni strani ceste in kjer so ceste široke, to nikakor ne zadostuje

za razsvetljavo čez vso cesto. No, zdaj je vsa zadeva pojasnjena. Mesto popravlja generator v mestni elektrarni in zato nima dovolj električne sile za razsvetljavo. Vsled tega hrani v elektriko. Vzelo bo še najmanj šest tednov, predno bo vse v redu in mesto bo zopet iz egiptovske teme.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
 Za Evropo, celo leto, \$7.00
 Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
 United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
 U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
 Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
 European subscription, \$7.00 per year
 Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 272 Tues., Nov. 19, 1940

Velik udarec za Italijane

Zmaga, ki so jo dosegli Angleži nad italijansko mornarico v pristanišču Taranto je jako značilna in daljnosežna pomena. Čeprav so napadla in uničila ladje angleška letala, pa so bila to del angleške mornarice, zato se lahko reče, da je bila to zmaga angleške bojne mornarice nad italijansko.

Ta dogodek, ki je zbudil veliko senzacijo po vsem svetu, tudi pove, da danes bojna mornarica nima nobenega pomena brez dovolj velikega števila bojnih letal, ki mornarico vedno spremljajo, jo branijo in mesto nje dostikrat tudi napadajo.

Udarec, ki so ga prizadeli Angleži italijanski bojni mornarici je zelo velikega pomena. Važno je pri tem tudi to, da je ta bitka pokazala, kako slabo in neorganizirano zračno silo ima Mussolini. Če bi laško brodovje branila prvovrstna zračna sila, bi Angleži kaj takega ne mogli izvesti. Ves potek te pomorske drame kaže, da italijanska letala niso bila na delu.

Angleži so morali pripeljati svoje bombnike v bližino italijanskega pristanišča Taranto na ladji. Angleži so se s to ladjo približali na 100 milj pristanišču. Da niso italijanska letala napadla Angleže prej, predno so mogli ti prileteči z bombniki v pristanišče, je najbrže vzrok ta, ker italijanska letala niso patrolirala. To je v očeh poveljstva vsake države neodpustljiv greh.

Ako se Italijani izgovarjajo, da so jih Angleži presentili, ne drži. Kajti še potem, ko se je napad pričel, je bila naloga italijanskih zrakoplovcov, da bi bili poiskali angleške transportne ladje, ki so pripeljale letala in te ladje bombardirali. Tako bi se angleški bombniki ne bi imeli kam vrniti. Tako so se pa po napadu lepo vrnili nazaj na ladje, ki so jih odpeljale nazaj proti Aleksandriji, ali odkjer so že prišle.

Mussolinijevi letalci so se slabo izkazali in to bo morda primoralo Hitlerja, da bo poslal svoje bombnike v Sredozemlje. Toda to ni tako enostavno kot se sliši. Hitler bi moral dobiti za svoje bombnike zrakoplovna pristanišča, olje, gazolin, moštvo in municijo. Vse to tje doli pošiljati pa ni tako enostavno.

Ta drama v pristanišču Taranto tudi uči, kaj more napraviti peščica bombnikov, ki se jih zgradi lahko v nekaj tednih z nekaj deset tisoči dolarjev, na bojnih ladjah, ki stanejo ogromne milijone in ki se jih gradi leta in leta. Zato pa danes najmočnejša mornarica brez varstva letal ne pomeni nič.

Kako dobro so izpeljali Angleži ta napad nad osupjenimi Italijani kaže ves spretni načrt napada. Italijanske ladje, ki si niso upale na morje, so ležale zasidrane v pristanišču Taranto. Vsa glavna Mussolinijeva pomorska sila je bila zbrana tukaj. Angleške ladje so pripeljale bojna letala 100 milj do pristanišča, nakar so se angleški letalci dvignili in sicer so najprej leteli napadalniki, za njimi pa težki bombniki, ki so nosili torpede.

Ko so se angleška letala pokazala nad pristaniščem, so jih začeli Italijani obstreljavati. Angleži so leteli visoko, zato so morali obračati Italijani topove skoro navpik. V tem so pa prileteli angleški bombniki, ki so se spustili skoro prav do vodne gladine in so spustili proti laških ladjam torpede, ki so završali po vodi in v ladje. V nekaj minut je bila skoro polovica laške pomorske sile uničena, ali težko poškodovana.

Tako so Angleži z enim samim spretnim sunkom postali zopet neomejeni vladarji nad Sredozemljem. Italijani, ki so nameravali s podmornicami uničiti drugo za drugo vse angleške bojne ladje v Sredozemlju, so zdaj brez vsake moči.

Ta udarec je prišel nad Mussolinija ob istem času, ko so začele njegove čete bežati pred Grki, kar bo tudi imelo daljnosežne posledice. Ker fakt je, da se je z vpadom v Grško začela bitka za posest Sredozemlja. Laški manevri v Egiptu so bili samo nekaka stranska igra. Odpor Grkov je dal zopet Angležem pogum in poslali so novo pomoč Grkom v upanju, da bodo ti zadržali pohod Italijanov preko Balkana in da bodo končno Angleži namahali osiše prav v Sredozemlju.

Tako se zdi, da niso bili Italijani samo poraženi v bitki v Taranto, ampak tudi v Egiptu in v grških gorah. Italijani so v vseh treh slučajih pokazali, da niso bili pripravljeni za vojno in kar so imeli priprav, so bile nezadostne. Ta slabost italijanske bojne sile bo dala Angležem povod, da bodo še intenzivneje napadali Italijane, vse od Egipta pa do italijanskega obrežja.

Ta slabost italijanske bojne sile, ki se je pokazala prav v tistem času, ko je Hitler barantal z Molotovom v Berlinu, je morda primorala Hitlerja, da je dal Rusiji več koncesij, kot bi jih sicer. Kako se bo pa posled obnašal Hitler proti svojemu zavezniku Mussoliniju, je pa drugo vprašanje. Morda se je Hitler zdaj zvezel s Stalinom in bo pustil Mussolinija na cedilu, ki se je tako slabo izkazal, kjerkoli je kaj započel. Morda bo Hitler pustil Mussolinija popolnoma v roke Angležem, ki se bodo z njim poigrali na dostojen način, da bo vedel, kdaj je šel v vojno proti volji laškega naroda in proti svoji pameti in vesti.

BESEDA IZ NARODA

V priznanje Albini za dela

Nikakor ne smemo biti zadovoljni s tem, da so uradnice in članice podružnice SZZ lepo na tih priredile požrtvovalni delavki, Mrs. Albini Novak iznenadenje (surprise party) in da gremo potem mimo tega kar lepo tiho naprej kakor da se ni ničesar vpoštevavanja vrednega zgodilo.

Narod, kateri bi se ne zanimal za tiste, kateri so mu v javnosti na delu za dobro, bi ne bil vreden, da bi še nadalje delali zanj.

Vse priznanje zveznim članicam in uradnicam podružnic, ki so se zavzele za to, da so zaslužni voditeljici priredile tak časten večer, kot je bil večer 7. novembra v dvorani nove šole fare sv. Vida v počast in v priznanje za dela v organizaciji ZZZ Mrs. Albini Novak.

Vse to pa ne sme ostati samo v delokrogu teh, ki so takrat prisostvovali, to pa ne za to ker tudi dela Mrs. Albine Novak niso omejena samo na SZZ, ampak so dela za splošni narod in za čast vse naselbine. Radi tega se mi je videlo potrebno, da o tem napišem nekaj vrstic v namenu, da zve širši narod o tem. Mrs. Albina Novak sicer tega ne pričakuje in je to proti njeni volji. Toda, mi pa le predobro vemo, da je vse to res zaslužno in prepotrebno, da narod kot tak o tem ve.

Naša narodna zavest zahteva, da izkazujemo hvaležnost tem, kateri za narod delajo, ako bi tega ne storili, bi postali nevedni, da bi se za nas še nadalje delalo.

Nikakor ni veliko takih, ki bi se za druge žrtvovali in delali. Kakor so vsi stanovalci le poklic, prav tako je poklic oseb, kateri se posvetijo delu za druge. Ena iz našega nežnega spola je imenovana Mrs. Albina Novak. One je dosedaj edina, ki je bila zmožna in voljna brez predsodkov in brez sebičnih namenov biti voditeljica deklet in žena v naselbini za njih koristno in narodno zavest. Če smo pravični, moramo priznati, da je nesebična, da je zmožna in da je požrtvovalna. Pri vsem tem pa delavna in neumorna. Nobena, še tako nasprotna, nagajivost je ne odvrne od njenega dela. Ona je potrpežljiva s tistimi, s katerimi ima opravka. Nobena še tako velika nevaležnost jo ne odvrne od njenega cilja, ker ve, da bo, kadar bo njeno delo končano, narod videl, da da je ona imela popolnoma prav.

Kdor je Mrs. Albino Novak zasledoval v njenih delih, ta je moral, če je bil le pravičen, priznati njeno nepristransko delovanje, pa tudi njeno predanost. Mrs. Albina Novak je izvršila že toliko in tako velike programe v ženskih nastopih da zaslužijo občudovanja.

Pri Mrs. Albini Novak moramo v priznanje njej hvaliti njeno zmožnost v obeh jezikih, kar velja in šteje za mlade tu rojene in za stare, ki drugih jezikov ne znajo. Druga lepa čednost je to, ker ona ne dela razlike v spoštovanju do nikogar. Mrs. Albina Novak je do vseh enako vljudna in počuna. Vsem zna razložiti in vsako ženo ali dekleta poučiti. Albina je pri vsem tem iz rodbine, ki so vsi narodno zavedni in blegega srca, vsi imajo ljubezen do drugih, vsi bi rajši za druge kot za sebe delali. Kar je res in to se ne sme pretirati ali zakrivati.

Mrs. Albina Novak ima posebno vrline kakoršnih nimajo mnoge druge dame in osebe v naselbini. Če bi bila ona le količkaj zamerljiva, bi že davno rekla: "Naj pa še katera dru-

ga poskuša nekaj napraviti." Toda, Mrs. Novak ve, da je uspeh samo z neumornim "NAPREJ", voz ki se ga mora postiskati naprej, se ne sme odnehati, kakor hitro odnehaš, bo takoj obstal ali se pa začel pomikati še nazaj. Narodna dela so prav taka, kakor hitro odnehaš, tako hitro zaostane vse.

Ljudje smo pa tudi zavidljivi in zasvožni, nevoščljivi smo in veselimo se tega, da tak nima uspeha. To je v naši slabosti naravi. Mislimo si: "Če nisem jaz tega dosegel, zakaj naj ravno ta Albina, vleče čast!" Nevoščljivi in "fovšljivi smo". Mi smislimo, da ta oseba od časti živi. Oh, kako smo ljudje prezerljivi! Kako vsakega obesimo in oglodamo! Vse presodimo in obgodnomo čes: "Kaj se pa ravno Albina ponaša, kaj misli, da je ona kaj več kot smo me!"

Ni vsakdo poklican. Mrs. Albina Novak ima poklic in zmožnost, pri tem ima pa tudi voljo, to pa šteje največ.

Prireditev, ki se je vršila na omenjeni dan njej v počast, je bila le mali delček tega, kar je ona zaslužila, da bi se ji priredilo. Ker je ona udeležena za enkrat samo pri SZZ, so to storile uradnice in članice njene organizacije. Toda, njeno delo pa ne ostane omejeno v org. SZZ, ampak gre izven meje SZZ, med tu rojeno našo mladino. Po njenih delovanjih v krožkih in izvajanjih sijajnih nastopov krožkov SZZ ima ves narod priznanje. Kadar gredo v Euclid Beach Park, vidimo tam napis: "To so grupe slovenskega naroda" — "Slovenian". Ameriško časopisje piše o njih, vsi narodi se drevajo, da jih vidijo in občudujejo, blagrujejo rekoč: "Kdo so te, h kateremu narodu pripadajo itd. itd. . . ." Dragi rojaki, dela govore. Pojdite in poskusite delati. Lahko je kritizirati in modrovati! Pojdite in poskusite delati, pa boste videli kako se z lahkoto dela za narodno stvar.

Takim, kateri delajo za narod se ne sme smiliti niti denar in ne čas, zdravje in čast imena je vse na oltarju daritve. Kdor misli, da je delati za narod drugače, naj samo poskusi, pa bo videl, da je to resničen dopis.

Mrs. Albina Novak, teh besedi nisem napisal, da bi se dobrihal, ker mi tega storiti ni bilo potreba. Napisal pa sem jih za to, da bi vsaj v katerem rojaku vzbudil zavest za narodno stvar.

Dokler kot narod živimo in se zavedamo, da bomo kot narod še dolgo živeli, moramo vsaj tem, ki se trudijo, da bi za novo generacijo, ki je bolj važna za v bodočnost, ko so bila vsa naša dosedanja dela za narod, dosegli obilen uspeh. To se bo pa doseglo, če bomo mi dali priznanja tem, ki delajo nesebično in požrtvovalno za narod in njega bodočnost med nami.

Mrs. Albina Novak, ne samo še 40 let, temveč še nekaj več. Vaša dela pa naj ostanejo neumrljiva!

Anton Grdina.

Pozor Collinwood!

Redna mesečna seja društva "Sv. Jožefa št. 169 KSKJ" za mesec november se bo vršila ravno na Zahvalni dan (Thanksgiving Day) ob osmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Članstvo omenjenega društva se opozarja, da bo ta večer navzoč večletni in izkušeni gl. uradnik naše jednote, sobrat John A. Dečman iz Pittsburgha, Pa., kateri želi osebno pozdraviti članstvo največjega društva naše jednote in želi tolmačiti zani-

mive reči o tem in onem v poslovanju jednote in njenih društev.

Pričakuje se velike udeležbe, posebno, ker je omenjeni dan praznik in pa ker se malokdaj pripeti, da bi nas pozdravil in obiskal kak zunanji gl. uradnik. Vse dobrote tega praznika kot so: purani, race, gosi, kokoši, petelini itd. lahko pospravimo in povzijemo podnevi, zvečer pa pridite vsi na sejo stari in mladi. Nikakor bi ne bilo lepo in tudi ne častno za tako veliko društvo kot je naše, če bi se odzvalo samo par ducatov članov, da bi pozdravilo in sprejelo izvanrednega sotrudnika in gosta.

Torej, na vsiđenje v velikem številu (na chicken day) zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Z bratskim pozdravom,

Predsednik.

O volitvah, ki so že za nami

Veliko je bilo govorjenja in blatenja drug drugega ter obetanja kaj bo vsak dobrega naredil za nas, ravno tako kakor je rekel ta slepi: bomo videli. Kar je pa najbolj potrebno, tega pa ni noben nič omenil namreč, da bi se odpravilo delo od kosa (piece work), katero bi se moralo odpraviti iz vseh tovarnen, ker to dela depresijo po celem svetu, ne samo tukaj v Ameriki.

Zakaj Fordove tovarne lahko izgotove toliko avtov na dan in koliko pa še druge tovarne, ko bi vsak človek rabil avto samo eno leto, pa bi jih bilo še preveč. Zakaj mora en človek delati za tri, zakaj ne bi še druga delala in tako imela zaslužek?

Nekoč sem bila po opravih v neki tovarni, kjer izdelujejo obleke, opazovala sem moške, ki so likali obleke. Postala sem skoraj omočnina samo od tega opazovanja tistega divjanja. Zakaj to? Tam, kjer dela s tako hitrostjo 100 ljudi, bi lahko delalo 300 ljudi, pa bi bil vsak kos pravilno izdelan. Seveda pa so si tega ljudje sami krivi, ker je v začetku hotel vsak več zaslužiti kot drugi in sedaj je pa primoran tako delati.

Zopet dalje čitamo za koliko milijonov so dobile te ali one tovarne novih naročil, pa je v 14 dneh ali enem mesecu vse izgotovljeno in zopet ni dela. Vlada bi morala skrbeti, da bi se to ustavilo. To bi se bilo moralo storiti že pred desetimi leti, pa bi danes ne bilo toliko revežev na relifu in toliko brezposelnih.

Seveda so pa tudi ljudje, ako več zasluži, tudi več zapravi, namesto da bi si kaj prihranil. Par dni pred volitvami sem šla v Beachland po opravih, pa zagledam dva, ki sta bila precej natrkana in tudi precej glasna, da jih je bilo daleč slišati. Kar naenkrat pa se ustavita, pa reče eden: "Ti France, kolikokrat te bom pa še vprašal koga boš volil?" Drugi pa pravi: "Veš Andy, to te pa prav nič ne briga, to je moj biznis." Andy pa pravi: "Veš kar zjokal bi se, če pomislim, da boš volil republikance," pa se razkorači in udari na prsa rekoč "mi, da veš France, smo demokratje, ti si pa ničla, da veš."

France se mu pa zasmije in pravi: "Ja, korenjak si pa res, delaš pa tam kjer se 'dobl pije' (misli je na WPA). Smajati sem se morala, ko sem nekoliko postala. Naenkrat pa me eden ugleda in pravi: "Andy, beču zdaj bova pa v cajtengah," meni pa reče "samo z imeni naju nikdar ne daj notri." Rekla sem jima, da se ni treba nič bat, ker jih niti ne poznam po imenih.

To je le en slučaj malega prepira, ki se navadno dogaja ob volitvah. So pa prazne besede, ki nimajo nobenega pomena. Vsak kandidat gleda le zase in salamensko malo

za nas. Izvoljeni so sedaj v devetih nebesih, ki bodo do prihodnjih volitev zopet živeli brezskrbno življenje. Noben demokrat še ni dal nič iz svojega žepa in prav tako tudi še noben republikanec. Enemu vzeti in dati drugemu, to je pa kaj lahko. Če ene štiri leta bo pa zopet drugače, kakor nam je povedal eden izmed kandidatov. Saj nam je že sedaj obljubil, da čez ene 4 ali 6 let bo zopet taka depresija, da je Amerika še ne pomni take.

Po mojem mnenju bi se moralo vsem takim, ki zaslužijo več kot dva ali tri tisoča na leto utrgati, pa bi bilo kmalu dovolj denarja za resnične potrebe. Če morajo revni ljudje shajati z enim tisočem ali še celo manj na leto, zakaj bi pa ti zajedalci ne mogli. Vesela pa sem, da bo Mr. Burton šel iz Clevelanda, da bomo vsaj lahko videli, če bo kateri drugi kaj boljši, ali bo tudi v enomer zahteval milijone. Če bo tako šlo naprej, tedaj ni prav nič čudnega, če gremo davkoplačevalci rakovo pot, kajti to je že od sile.

Noben gospodar ni dosti pridat, če dela na svojem posestvu dolg, ker dolg bo delal zopet dolg. In prav tako je pa tudi pri vladah. Pa naj zadostuje o tem.

Mr. Steblaj je zadnjič zapisal v "E", da če se gre na bančni večer v gledališče da se vidi vsaj slike, če že drugače ni nič. O seveda, se vidi slike, saj se jih vidi tudi druge večere, pa greta lahko še dva za en kvoder. Jaz vem, da nihče ne gre na bančni večer za drugega kakor za denar. Kar se pa tiče cerkvenih bazarjev in drugih prireditev je pa po mojem mnenju veliko boljši, da se duhovščina zanima in da je aktivna, ker s tem delajo na tem, da se cerkveni dolg znižuje. Kakor slišim imajo tudi jednote posojen denar na cerkvena posestva. Tako je Mr. Steblaj, veliko sva debatirala o veri. Vi ste hoteli mene v Vaš tabor spraviti in jaz sem mislila pa vas nazaj v naš, pa se ni nobenemu posrečilo, sedaj naj pa ostane kakor je. Pozdrav,

Mrs. Modrijan.

IZ DOMOVINE

—Vzrok pomanjkanja pšenične moke. Lani v avgustu so prišle spričo ugodne letine na trg tako velikanske količine pšenice, da te pšenice Prizad ni mogel vse prevzeti. Nakupil jo je preko 30,000 vagonov. Šele z nastankom vojne je ponudba postala. Kmalu pa je začelo blaga primanjkovati in je cena narasčala. Takrat bi bil moral Prizad kupljeno pšenico ponuditi na trgu in s tem preprečiti dviganje cene. Prizad pa je pšenico izvažal v tujino. Tako smo samo lani v drugem polletju izvozili 18,091 vagonov pšenice, letos pa smo izvoz nadaljevali in smo v prvem polletju izvozili nadaljnjih 6479 vagonov, tako da smo v teku enega leta prodali v tujino nekaj manj kakor 25,000 vagonov pšenice. Ko so razmere na trgu v maju in juniju prisilile vlado, da je izdala ukrepe za prisilni odkup in za maksimiranje cene pšenici in turščici je bilo verjetno, da se bo v tem trenutku tudi ustavilo vsako na daljnje prodajanje pšenice v tujino. Toda Prizad je pšenico naprej izvažal in še v juniju smo izvozili 1003 vagonne pšenice. Celotno leto je bilo dosti nezadostni ponudbi sploh ni bilo več dobiti pšenice po maksimalnih cenah in je bila stiska tik pred novo letino že na višku, smo izvozili še 426 vagonov pšenice. Če bi Prizad v pravem času ustavil izvoz, zlasti v trenutku, ko je bilo jasno, da bo letina slaba, ne bi bili mogli vojvodinski pridelovalci začeti z izsiljevanjem višjih cen in gotovo tudi ne bi prišlo do sedanjega nadzorovanja na trgu.

—Požar. V Račah je pri sestniku Antonu Marčiču prave večeru izbruhnil požar. Gorenje je najprej začelo na slamnati strehi gospodarskega poslopja, nato pa se je požar razširil tudi na stanovanjsko hišo, ki stoji pod isto slamnato streho. Slamni meniški oboje poslopji sta imela posestnik 15,000 din škodo. Ob času požara je pihal močan veter, ki je iskre zanesel tudi na sosednje gospodarsko poslopje posestnika Ivana Lenarta. Požar je to poslopje kmalu postal stanovanjsko hišo pa se je že srečilo rešiti. Ob izbruhu požara pri posestniku Marčiču je bila doma le 26-letna Marija Marčič, ki je pa duševno nekako zaostala. Iz njenih izpovedi je težko ugotoviti, kje in kako je požar izbruhnil.

Če verjamete

al' pa ne

POTRPEŽLJIVI MOZIKI

(Nadaljevanje)

Čez nekaj časa je poslal Jurij dekle. Tej je rekla Urša: "Pravdem takoj, naj malo počakam. Toda ni se ji še dolgo potrudilo. Ko pa je močno potrpežljivost vedno bolj zapušča, se ga je lakota vedno huje počela, je rekel hlapcu: "Miha, primi! Če ne pride na k omari, mora iti omara ženi."

Navezala sta omaro na moko-

drog in sta jo nesla kot skrinjo zaveze skozi vso vas do velikanskega. Ko sta jo tam z velikim naporom spravila skozi vrata, v sobo, je bila odno ravno zbirna velika seja moških in žensk iz sosesčine.

"Za božjo voljo," je zavnel mežnarica, "tu pa so prišli ženo!"

"Ne," je odvrnil Zakotnik Jurij, "prihaja samo naša žena na omara."

Žena Urša je spoznala poveljstvo. Postala je rdeča kot rak in zavpila možu v obraz: "Ti budalo, kaj pa uganjaj? Kaj ti manjka kaj v glavi?"

"V glavi ne," je odgovoril Jurij, "pač pa v želodcu. Ti si silno sem lačen, da bi kot teletu požrl tebe in še pol teleta. Tako dobro in odprni mi tako omaro, sicer bedno poginim!"

Hrupen smeh je zadonel okoli sobi, vse se je gnetlo okrog njega in Urša in omare.

"Ti požrešni volk!" je rekla žena, "celo hišo bi priti na priti pač omara h ključu!"

"Stvari že, toda ne jedi, odvrnil, "niti mrvice ni bilo ti od kleti do podstrešja. Zato nila si pač vse sem v žepu. Ključ je pa v tvojem žepu. Če noče priti ključ k omari, pa priti pač omara h ključu!"

"Ti lisjak, ti zvijač!" je pihala žena, "ti..."

"Urška, sedaj nikar ne gavi," je rekel Jurij, "in tako dobro, da odpreš omaro. Sicer ne vzdržim. Odprni sicer mi..."

radovednim očem polovica

Tudi jo je grizla lokavščina

nega moža in zasmeh sosed

Zato ni rekla več nobene besede

ampak je šinila vsa zardela

v obraz skozi vrata in zdirjal

kavot bi ji za petami gorelo.

Jurij in Urša sta se odprla

ma je dobil Jurij jesti in

Urša se je pa od tega

zmordila in spremenila in

tuje več toliko po inozemstvu

(Konec.)

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Prav je. Pa take reči so poranske."

"Kako pa je z drugimi posli? Sedaj je odpotoval tvoj stari?"

"Tri tedne pred menoj. Danes je gotovo že na mestu. Tokrat je že bil tam, da dobro razmere, ne more mu izvoljeti."

"Pa mu bodo Yume po voljo?"

"Prepričan sem, da bodo! Gre za tak ogromen plen, vsak rdečkar ko pri roki."

"Razumem! Toda — ali bo res tudi koj pripravljeno?"

"Gotovo. Na potu so že, mi —"

"Ampak, ali se tako zelo mudi, Melton? Saj nas nihče preganja —. Čisto lepo počivati in udobno lahko opraviti."

"Tako sem mislil tistikrat. Ampak pa mislim drugače."

"Zakaj?"

"Nekaj se je pripetilo."

"Pripetilo —?" je slišno hlačarju Weller.

"Da. Nekoga sem srečal."

"Srečali —? Koga? Tako vendar ne more vplivati na naše dobro zamišljeno podjetje, ki o njem živa duša ni."

"Čelo usodno lahko vpliva." "Bi skoraj ne verjel —. Človek, ki ste ga srečali, bi moral silno važen in zelo nevaren biti."

"Tudi! Kar iznenadil sem ga, ko sem ga srečal tu doli v bližini. In ko boš čul njegovo besedo, boš tudi ti prav tako iznenaden."

"Kdo pa bi bil?"

"Poznati bi ga moral. Videl ga na ladji."

"Mislite katerega od izseljenca?"

"Ne."

"Torej tistega siromaka, ki ga najeli za knjigovodjo?"

"Seveda! Drugi niti v poštev pridejo."

"Pa ne poznaš?"

"Čudno! Videl si ga že, in v takih okoliščinah, da bi moral, moral poznati. Prej sem bil, da si ga spoznal, kakorkoli sem ti namignil, vidiš previden in da se mu ne kaže brez potrebe, sicer bo tebe spoznal."

"Kako se motite! Tisti siromak, da bi bil Old Shatterhand —? Ni mogoče! Kdor je videl Old Shatterhanda le samo mimogrede, ve čisto natančno, da tisti pisar niti od daleč ni podoben slovitemu lovcu!" (Dalje prihodnjič)

"Je res. Lepo vsoto si je prigrabil, pa je vrag obsedel tistega častnika, očital je vašemu bratu, da slepari pri igri. Vrniti bi mu bil moral prigrani denar, pa je ustrelil častnika in zbežal. Dva vojaka sta čula krik in streljanje na dvorišče, prijeli sta ga mislila, pa sta tudi dobila vsak svojo kroglo, da sta padla ko klada. Ušel je iz trdnjave, si vzel konja, ki se je zunaj pasel, in odjezdil. Drzen in slaven čin je bil. Iz trdnjave pobegniti v takih okoliščinah, — tak udar se ne bo kmalu komu posrečil."

"Da, iz Uintaha je res pobegnil, to da —"

"Tudi pozneje ga sreča ni zapustila. Seveda mu je huda predla. Bi ga volče nikdar ne bili prijeli, da se ga ni lotil Old Shatterhand."

"Ampak oči ima tisti človek, da je kar neverjetno —! Celi štirje dnevi so minili, kar je pobegnil, vse ga je iskalo, nihče ga ni našel. Pa je prišel tisti človek v fort Uintah in čul, kaj se je zgodilo. Ustreljeni častnik je bil njegov dober znanec in zato se je nemudoma odpravil za bratom —"

"Da, cele štiri dni pozneje, ko noben stezosledec in vojak ni našel sledi. Tisti lopov pa ima nos ko pes. Našel je bratovo sled, ga preganjal, prijel ter izročil poveljniku fort Edwarda, na vešala so ga obsodili, pa ušel jim je zadnja noč v obleki vojaka, ki ga je stražil in se dal zadaviti."

"Saj si videl tistikrat Old Shatterhanda v fort Uintahu?"

"Le mimogrede. Prispel je, čul o dogodku in pol ure pozneje je odjezdil. Stal sem pri vratih, toliko da sem ga videl. Šele po njegovem odhodu so mi pravili gostje, kdo da je bil tisti človek."

"No, potem se seveda ne čudim, da ga danes nisi spoznal."

"Začuden je hlastnil Weller: "Danes —? Tukaj na ladji?"

"Seveda!"

"Kateri bi bil?"

"No, nisi videl tistega, ki je prišel z menoj?"

"Tisti tako zvani knjigovodja —? Tisti da bi bil Old Shatterhand —?"

"Da! Na njega sem te mislil opozoriti."

"Kako se motite! Tisti siromak, da bi bil Old Shatterhand —? Ni mogoče! Kdor je videl Old Shatterhanda le samo mimogrede, ve čisto natančno, da tisti pisar niti od daleč ni podoben slovitemu lovcu!" (Dalje prihodnjič)

THANKSGIVING DAY SPECIALS

Tuesday - Wednesday

New Crop Mixed Nuts, lb. 17½c

New California Shelled Walnuts, lb. .35c

New California Yellow Seedless Raisins, 3 lbs. 25c

Weideman No. 1. Pure Honey, 2 1-lb. Jars .29c

Occident Flour, 24½ lb. Sack 99c

Best Quality Pumpkin, 2 Big no. 2½ Cans .15c

Cranberry Sauce, 2 Cans 21c

Best Late Howes Cranberries, lb. 17c

Open All Day Wednesday

SPECH FOOD STORE

1100 E. 63rd St.

Ljubezen na Irskem

Prav na zahodu Evrope, na široki obali Kerry je majhno otočje Blasket, ki ga že stoletja leto in dan pretresajo viharji razburkanega morja. Strmo se dviga največji otok izmed njih, edini, ki prebivajo ljudje na njem. Strahovite, gole pečine padajo v morje, na vrhu pa je mah ko zametasta preproga. Na najvzhodnejšem obronku Velikega Blasketa čepi v zatišju grška majcena vasica, ki je bila še pred štirimi leti kraljestvo kralja Kaneja. Pred štirimi leti je umrl poslednji vladar otočja Blaskete, ki je bil navaden ribič ko vsi drugi, a ker je znal po angleško pisati in brati, so ga izvolili za pismonošo in za kralja. Sicer govorijo vsi po irsko. Angleški jezik jim je potreben le tedaj, če potujejo v Ameriko, ali če nočejo plačati davkov.

Ribičji na Blasketih so revni. In zato, če pride kdo kdaj do denarja, je to tak čudovit dogodek, da je vse otočje polno govoric. Če pa kdo denar zapravlja in razmetava, tedaj nestanejo kar legende in pravljice o njem. In nekoč je kralj Kane pripovedoval, kako je na Blasketih nekdo prišel do denarja in do žene:

streho, drugo nadstropje pa je nepokrito štrlelo v zrak. S takimi in enakimi budalostmi mu je kopnel denar. Ves otok je videl vnaprej konec tega bogastva, ki ni nikomur koristilo. Treba ga je bilo oženiti; s tem bi se spametoval, smo vsi dejali. Vdova O'Sullivan je pa zvedela, da namerjamo Pata oženiti. Saj veste, kako smo se te ženske radi njenega hudobnega jezika vsi bali. Imela je kramarijo in Pat je hodil k njej po tobak. Neke nedelje sem šel tudi jaz tja.

Kdo ti je sedel pri ognjišču in pil čaj pri tej ženski? Naš Pat, ki mu je bilo videti, da mu je ondi prav všeč! Vdova se me je skušala kmalu iznebiti in je bila prav hladna in osorna z menoj. Zmeraj pa je izpraševala Pata:

"Bi še čašico čaja, gospod Pat? Bi še malo žganjčka, gospod? Le malo bliže se primaknite, gospod Pat!" Ubogi Pat ni vedel, kako mu je, ko je bil kar dalje le gospod in gospod. Meni se je pa naglo posvetilo. Le čakaj, sem si mislil, ne boš ga ujemala, ne — in sem povabil Pata, naj gre z menoj. Spotoma je Pat obstal, vzel pipo iz ust — v znak, da bo nekaj brihtnega povedal — in mi dejal:

"Veš, oženiti se bom moral." "In katero kaniš vzeti? Zdi se mi, da se nekaj vrtiš krog Brienovne Marije?"

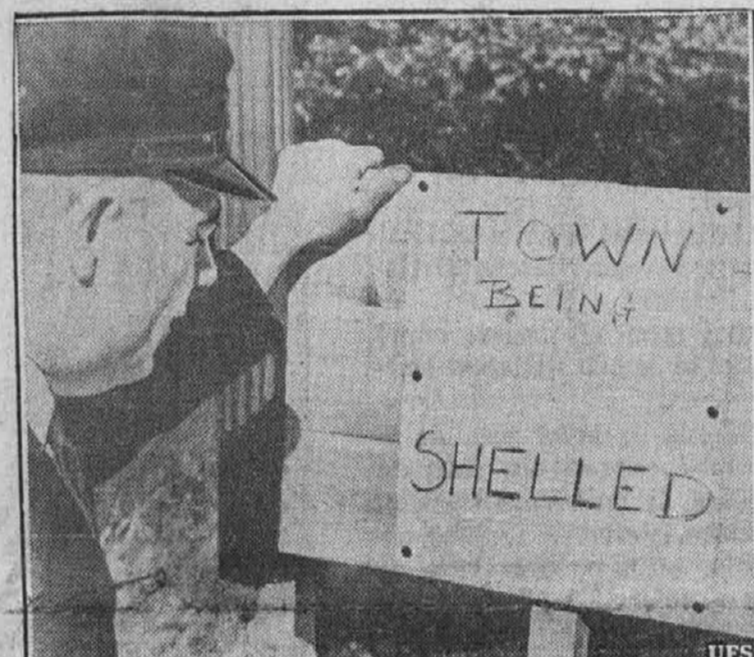
Pat se je obotavljal, a je le rekel: "Hm, saj bi ne bila napačna Brienova. Kako se ti zdi pa Nora Defijeja?"

Prav sem se razveselil, torej na vdovo niti ne misli ne! Kmalu mi je uspelo, da sem pripravil Pata, da je šel k Norinim staršem. Kolena so se mu šibila in v silni zadregi je naglo vtaknil pipo v hlačni žep in se usedel zraven Nore na klopi. Nenadoma pa je boječ ženin planil kvilsku in tekal okrog ko stekel pes in se besno udarjal po levi zadnji plati.

"Zgorel bom, zgorel bom! Nora, brž, malo moke, Nora, za vse življenje sem uničen!" In debele solze so mu tekle po licih.

Seveda — gorečo pipo je bil vtaknil v hlačni žep in hlače so mu pregorele, še preden se je opekel! Naglo mu je dala Nora par očetovih hlač, a ko je stal se Pat pred njo v prekratkih hlačnicah, se je začela tako smejati, da so ji solze zalile oči. Pat se je strahovito razjezil in začel preklinjati. Ko besen je planil iz hiše.

"No, si imel srečo, Pat?" sem

V več mestih širom Anglije je videti take napise, s katerimi se sviri razne voznike in potnike na mogočo nevarnost. S takimi napisi se jih sviri, da je bilo mesto bombardirano. Seveda to škodi trgovini, vendar pa jih to ne ovira, da bi ne posvarili obiskovalcev.

V republiki Čile so se nedavno vršile demonstracije proti komunistom. Slika nam kaže množico, nad 50.000 oseb, ki se je zbrala v znak protesta proti komunistom. Da ni prišlo do večjih neredov je skrbelo vojaštvo.

V nočnih bombnih napadih na London vržejo Nemci precej bomb, ki ne eksplodirajo takoj, ampak šele po daljšem času, zato postavijo svarilna znamenja na krajih kjer leže take bombe.

ga vprašal zunaj, ko sem čakal nanj.

"Srečo?" je pihal in pljunil. "Ali more imeti pošten človek srečo s tako deklico, ko ji ne roji drugega po glavi ko same norčije? Jaz ji bom že pokazal, da ni samo ona na svetu! Presneto, prvo bom zasnužil, ki jo zdaj srečam na cesti!"

In že je odvihral naprej.

Ali ti ne pride vdova O'Sullivan in me prav sladko vpraša, ali sem videl gospoda Pata? Brž sem ji povedal, da se ženi. Pa še preden sem ji dopovedal, je šinila ko blisk čez polje, da prestreže Pata.

Za Kriščevo voljo — obstal sem, kot bi treščilo vame! Da bi je le ne srečal Pat! In stekel sem za njim, da bi ga rešil. Pa — kdo ti pride lepo po cesti prav pred Pata? Brienovna Marija! In že jo je vodil Pat pod pazduho in vdova in jaz sva ju gledala. Drugo jutro se je napolnil Pat k Brienovim, da vse uredi s starši glede ženitve z Marijo. Spotoma je hotel Nori vrniti očetove hlače in tudi kako zabrusiti zaradi njenega smeha. Toda — beseda da besedo — žganje, ki mu ga je natočil Norin oče, je tudi nekaj zaleglo — in Pat si je mimo tega mislil, da mu Brienovi itak ne bi dali Marije, — in se je z Noro dogovoril in odšel iz hiše kot Norin ženin. Oglasiti se je hotel še pri Brienovih, da jim razloži, kako in kaj je zdaj z njegovo ženitvijo. ... Toda — srce se mu je skrčilo, ko so ga Marijini starši ganljivo sprejeli kot — snubca. Kaj mu je bilo storiti? Ko sem to zvedel, mi res ni bilo do smeha. Precej časa sem preudarjal, kako bi se dala ta reč urediti. Ko je Pat videl, da ga ne morem rešiti, se je ves zagrizen obrnil, rekoč:

"Grem še k vdovi — ta bo morda vedela kaj pametnega!"

Čez nekaj dni sta vsa razsujena prišla k meni Norin in Marijini oče. Da naj uredim to zadevo, ki da je bridko resna. Da bi se bolje pomenili, smo odšli v kramarijo na kozareček žganja. In — koga zagledamo? Pata in — vdovo! Pat je prebledel, vdova pa je v črni svileni obleki planila k nam in siknila:

"Če ste prišli po kako odškodnino, ste prišli prepozno! On in jaz sva mož in žena od danes opoldne!"

In iz globine svojega obsirnega krila je potegnila list papirja:

"Tu je pogodba. Saj kralj lahko bera. Tu je črna na bellem, da je vse moje."

In se je porogljivo zasmejala. Brien pa naju je prijel za rame in potegnil ven, rekoč:

"Pojdimo. Ubogi revež je dovolj kaznovan za vse življenje!" (S.A.)

besede Hadrijana, njegove žene Sabine, rimskega zgodovinarja Tacita, Plinija, Pausanija, Lukijana in Strabona. Vse omenjene osebnosti pa tudi potrjujejo, da so slišale nenavadne glasove, ki so prihajali iz tega spomenika.

Memnonov kip vsak dan poje. Legenda pravi, da vsako jutro pošilja jutranje pozdrave svoji materi boginji zore. To pozdravljanje traja tako dolgo, dokler sončni žarki ne posuše rose na kipu, ali "dokler Eos ne poljubi svojega sina." Najdaljši so pozdravi meseca februarja in marca.

Znanost pa se seveda ne strinja s to pravljico in s temi jutranjimi pozdravi. Dognala je, da ta dva kipa ne predstavljata Memnona, temveč egiptovskega faraona Amunofa, ali pa Amenhotepa III. ki je živel kakšnih 1500 let pred Kristusom. Častili so ga kot božanstvo in so njemu na čast sezidali mnogo svetlišč in tudi ta dva kipa. 27 let pr. Kr. je rimski imperator Septimij Sever dal popraviti enega teh kipov. Na njem so zamenjali pet vrst majhnih obklesanih kamnov.

Učenjaki smatrajo, da jutranji veter piha skozi razpokline teh kamnov in da na ta način proizvaja čudne glasove, ki so slični pesmi. Mogoče je, da so se čuli glasovi, ker se kamen vsled naraščajoče toplote hitro raztega.

Je pa še ena razlaga, ki tudi utegne biti resnična, namreč da so stari egiptski svečeniki sami dali sezidati ta kip tako, da povzroča nekako pesem, da bi s tem ljudstvo potrdili v veri, da ima kip nadnaravno moč.

Ameriški časninar Ripley je pri tem kipu noč in dan čakal, da bi slišal glasove, toda zaman. On pravi: "Povsod naokrog je vladal popolni mir. Končno je sonce obsijalo vrhove, za katerimi leži "Dolina Kraljev," a velikani Memnon ni dal glasu. Hudomušneži pravijo, da je tudi njemu spričo sedanjih viharjih časov, zaprlo sapo."

—Pri Sv. Marjeti niže Ptujja so pokopali na njegovem domu policijskega stražnika Črešnina, ki je 10 let služboval v Mariboru. V službi si je nakopal jetiko, za katero je v 37. letu starosti umrl. Pogreba so se udeležili njegovi tovariši iz Maribora. Ob odprtem grobu se je od njega poslovil domači župnik in nadstražnik g. Gračner iz Maribora.

MALI OGLASI

Delo išče
Ženska išče delo v slovenski restavraciji. Je izkušena v kuhinji. Kdor želi dobro moč, naj pokliče KEMore 2237-J (273)

Soba se odda
poštenemu fantu ali dekletu. Odda se s hrano ali brez nje. Vprašajte na 6604 Schaefer Ave. (274)

Stanovanje se odda
obstoječe iz 5 sob in kopališča. Vprašajte na 1366 Marquette Rd., blizu 55. ceste in St. Clair Ave. EN 4936. (274)

Odda se
soba, kuhinja in kopališče. Vprašajte na 6424 Spilker Ave. (273)

Išče se dekleta
za delo v restavraciji in gostilni. Vpraša se na 694 E. 152. St. Lahko pokličete MULberry 9455. (272)

Soba se odda
Opremljena soba se odda poštenemu moškemu. Vprašajte na 6410 Varian Ave. (272)

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebščine na dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Sigrud Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

Bjorgulfa so ji vzeli. Kadar bi ga rada imela v naročju, začne dete jokati in Frida ga takoj spet vzame k prsim — rednica ljubosumno pazi na dečka. Prihodnjega otroka pa Kristina ne bo dala iz rok. Mati in Erlend sta dejala, da jo morajo zdaj varovati, in tako so ji vzeli novorojenčka in ga izročili tujim ženski. Malo manjka, da ne bi občutila nekakšne maščevalne radosti ob misli, da s tem niso dosegli nič drugega kot to, da pričakuje zdaj že tretjega otroka, še preden je Bjorgulf dopolnil enajst mesecev.

Ni se upala spregovoriti o tem s Sira Eilivom. Saj bi si gotovo le mislil, da ji je hudo, ker jo že spet čaka vse to. Pa vendar ni tako.

Z božje poti se je bila takrat vrnila z globoko notranjo grozo — nikdar več ne bo to divje poželenje dobilo oblasti nad njo. Vse poletje je bila predsedala sama z otrokom v stari hiši, preudarjala v srcu nadškofove in Gunnulfove besede, neutrudno molila in opravljala pokoro, pridno delala, da bi spet spravila na noge zanemarjeni dvor, se trudila, da bi si pridobila naklonjenost služinčadi z dobroto in skrbjo za njen blagor, si goreče prizadevala, da bi vsem krog sebe, kakor daleč so segle njene roke in njena moč, pomagala in stregla. Hladiven in sladak mir je legel vanjo. Zajemala je zmerom novih moči iz misli na svojega in iz molitev k svetim možem in ženam, o katerih ji je bral Sira Eiliv, in katerih stanovitnost in pogum sta Kristino navdajala z občudovanjem. In vsa prevzeta od sreče in hvaležnosti se je spominjala brata Edvina, ki se ji je bil tisto noč prikazal v mesečini. Dobro je razumela njegovo oznanilo, ko se je tako milo smehljaj in obesil rokavico na lunin žarek. Če bi le imela dovolj vere, pa bi postala dobra žena.

Ko je bilo poteklo prvo leto njenega zakona, je morala spet nazaj k možu. Tolažila se je, kadar je čutila, da omahuje — saj ji je bil sam nadškof položil na srce, naj v skupnem življenju z možem dokaže svojega novega duha. In ona je res z ljubečo vneto skrbela za njegovo srečo in čast. Erlend sam je nekoč rekel: "Je že tako, Kristina, ti si vrnila Husabyju čast." Ljudje so ji izkazovali toliko ljubezni in spoštovanja—vsi so bili na videz pripravljeni pozabiti, da je bila pričela svoj zakon z majhnim predjemom. Kjerkoli so se zbrale gospodinjice, so jo spraševale za svet, ljudje so hvalili njeno gosposodinstvo na dvoru, klicali so jo na velike dvore za vodiljo in babico, nihče ji ni dal čutili, da je mlada neizkušena in novinka v dolinah. Služinčad je ves večer predsedala v veliki sobi, prav kot doma na Jorundgaardu — vsakdo je imel gospodarico kaj vprašati. Prevzelo jo je kakor pijanost, ko so bili ljudje tako prijazni z njo in ko je bil Erlend tako ponosen nanjo.

Nato je dobil Erlend poveljstvo nad ladjevjem južnih obalnih občin. Potoval je križem dežele, jezdaril in jadril in imel polne roke posla z ljudmi, ki so prihajali, in s pismi, ki jih je bilo treba pošiljati. Bil je tako mlad in lep in židane volje — medlost in čemernost, ki ju je poprej tako pogosto videla na njem, kakor bi ju bila sapa vzela. Sijal je kakor rano jutro. Z

njo se je zdaj utegnil le malo ukvarjati — ona pa se je zmedla in postala razposajena, kadar se ji je približal s smejočim se obrazom in pustolovščin želnimi očmi.

Smejala sta se pismu, ki je bilo prišlo od Munana Baardssona. Vitez se ni bil udeležil plemiškega zbora, vendar pa se je norčeval iz te prireditve, zlasti pa iz tega, da so vodstvo države poverili Erlingu Vidkunssonu. Najprej je Erling seveda samemu sebi podeli visoke časti — zdaj se bo gotovo imenoval državni upravitelj. Munan je pisal tudi o Kristinini očetu:

"Gorski volk iz Sila je zlezal pod skalo in čisto tiho ždel. Mislil, da si je tvoj tast poiskal zavetja pri duhovnikih cerkve sv. Lavrencija in da ni povzdignil svojega lepega glasu pri posvetovanjih. Imel je tam spravljeno pismo s pečatom gospodov Erngisleja in Karla Turessona; če še niso preperela, je bil pergament bolj trden kot podplati samega nebodigatreba. Vedi tudi, da je Lavrans samostanu Nonneseterju podaril osem mark čistega srebra. Mož je očitvidno spoznal, da se Kristina tam ni tako hudo dolgočasila, kot bi se po pravici morala—"

Res da sta jo bila ob teh besedah prešinila bolečina in sram, vendar pa se je morala z Erlendom zasmiejati. Zima in pomlad sta ji bila minila v nekakšni omotici radosti in sreče. Semtertja je zaropotalo zbog Orma — Erlend ni vedel, ali bi vzel dečka s seboj na sever. Končalo se je z izbruhom o Veliki noči — ponoči se ji je Erlend razjokal v naročju; da si ne upa vzeti sina s seboj na bojni pohod ne bo dovolj moža. Tolažila je Erlenda in samo sebe — in fanta — češ, da bo Orm z leti morda postal krepkejši. Tistega dne, ko je odhajala z Erlendom v Birgisi, ni mogla biti ne plašna ne žalostna. Bila je kakor pijana od njega, njegove radosti in objestnosti.

Tedaj še sama ni vedela, da pričakuje že drugega otroka. Mislila si je — kadar se je čutila utrujeno — da je od tega, ker je Erlend tako neugnan, ker je doma toliko nemira in popivanja in ker jo Naakve izsesava. Ko je začutila novo življenje v sebi, je bila. . . Kako se je vesela zime, da bo s svojim lepim, krepkim možem obiskovala mesto in doline, saj je bila sama mlada in lepa. Odlučila se je bila, da bo dečka v jeseni odstavila — bilo je preveč naporno, dečka in pesterno vsepovsod jemati s seboj. Bila je tako trdno prepričana, da bo Erlend na tem pohodu proti Rusom pokazal, da je še za kaj drugega sposoben kot samo za to, da zapravlja svoje dobro ime in premoženje. Ne, nikakega veselja ni občutila, in to je povedala Sira Eilivu. Tedaj jo je duhovnik zelo ostro pokaral radi njenega trdosrčnega in posvetnega mišljenja. Vse poletje se je trudila, da bi bila vesela in Bogu hvaležna za otroka, ki ga je pričakovala, in za dobre vesti, ki jih je dobivala o Erlendovem smelem pohodu na sever.

Nato se je Erlend malo pred sv. Mihelem vrnil domov. Opazila je bila, da ni bil kdo ve kaj vesel tega, kar je trkalo na vrata. In zvečer je svojo misel tudi izrekel:

"Mislil sem nekoč, da bo ka-

kor neprestano božičevanje, kadar te dobim. Toda podobno je, da bo nemara le dolg postni čas."

Kadarkoli se je tega domislila, ji je planil val krvi v obraz, prav tako vroč kot tistega večera, ko mu je bila temnordeča in brez solza obrnila hrbet. Erlend si je potem prizadeval, da bi z ljubeznijo in dobroto zabilisal vtis svojih besedi. Ona pa ni mogla preko njih. Tisti ogenj v njej, ki ga vse spokorne solze in ves strah pred grehom niso mogli ne pogasiti ne zadušiti — kakor da bi ga bila Erlendova noga poteptala, ko je bil izrekel tiste besede.

Pozno ponoči so sedeli doma pred kaminom pri Gunnulfu, on, Kristina in Orm. Na robu ognjišča je stal vrč z vinom in več kupic. Mojster Gunnulf je bil že večkrat namignil, naj se gosta spravi k počitku. Toda Kristina je prosila, da bi smela še posedeti.

"Ali se spominjaš, svak," je vprašala, "kako sem ti nekoč pravila, da mi je naš domači župnik svetoval, naj se zaprem v samostan, ako bi oče ne privolil v mojo poroko z Erlendom —"

Gunnulf je nehote pogledal proti Ormu. Kristina pa je dejala z boleštnim smehljajem:

"Misliš, da ta odrasli fant ne ve, da sem slabotna in grešna ženska?"

Mojster Gunnulf je tiho odgovoril:

"Ali si tedaj čutila v sebi kaj veselja za samostansko življenje, Kristina —?"

"Bog bi mi bil nemara odprl oči, ko bi že bila v njegovi službi."

"Morda je hotel reči, da ti je treba odpreti oči, zato da spoznaš, da moraš biti v njegovi službi, kjerkoli si že. Mož, otroci in posli na Husabyju so močno potrebni tega, da imajo med sabo zvesto in potrpežljivo služabnico božjo, ki skrbi za njihov blagor —"

Prav gotovo se najbolje poročiti tista devica, ki si za ženina izbere Kristusa in se ne vda grenemu možu. Toda otrok, ki je bil grešil —

"Zel sem, da pridem s svojim vencem k Bogu," je šepetala Kristina. "Tako mi je bil dejal nekoč brat Edvin Rikardsson, o katerem sem ti že večkrat pravila. Ali si ti istih misli —?"

Gunnulf Nikulausson je prikimal:

"Čeprav se je marsikatera žena s tako močjo dvignila iz grešnega življenja, da smemo zdaj moliti za njeno priprošnjo. To se je včasih pogosto dogajalo na svetu, ko so mučeničkam, ki so se priznavale za kristjanke, pretili s strašnim trpinčenjem, grmado in razbeljenimi kleščami. Često sem si mislil, Kristina, da se je bilo te-

daj lažje iztrgati iz verig greha, ker so se tako siloma zdrobile. Čeprav smo ljudje tako pokvarjeni — vendar ima marsikdo v prsih pogum že po naravi — in največkrat je vprav pogum tisti, ki sili dušo k temu, da išče Boga. Tako so jih torej muke prav toliko pripeljale k zvestobi, kolikor so jih prignale k odpadu. Toda mlad, zapeljan otrok, iztrgan iz grešne slasti, še preden je spoznal, kaj je ta prizadela njeni duši — in sprejet v občestvo čistih devic, ki so se posvetile bedenju in molitvi za tiste, ki tam zunaj med svetom spijo — Daj Bog, da bi kmalu prišlo poletje," se je nenadoma prekinil duhovnik in vstal.

Onadva sta ga osuplo pogledala.

"Oh, misliti moram na kukavico doma zjutraj na rebrih okoli Husabyja. Vselej smo jo najprej slišali na vzhodu, z brega za hišami, in nato je prišel odgovor daleč tam iz gozda okrog Husabyja—v jutranji tishini se je tako lepo glasilo čez jezero. Ali se ti ne zdi lepo na Husabyju, Kristina?"

"Kadar kukavica na vzhodu zapoje, kmalu bo žalostno srce moje," je tiho rekel Orm Erlendsson. "Meni se zdi, da je Husaby najlepši dvor na svetu."

Za trenotek je položil svečnik roke na ozka ramena svojega nečaka.

"Tako sem tudi jaz mislil, sorodnik. Tudi meni je bil rodni dvor. Najboljši sin ni dedščini nič bliže kot ti, dragi

BOLJŠA RAZSVETLJAVA V ŠOLI IN DOMA NAREDI BOLJŠE DIJAKE

Mnogo clevelandskih šol je že izboljšalo sistem razsvetljave in javnih šolah in prav tako je že mnogo staršev posnemalo v tem šole in ta sistem upeljalo tudi v svojih domovih. Tako poroča Sight Saving Council of Cleveland.

Prav isti načini, ki se uporabljajo za zboljšanje razsvetljave v šolah, se prav tako lahko uporabijo doma v sobah, kjer se otroci uče, pravi M. C. Dietrich, ravnatelj Shaw šole.

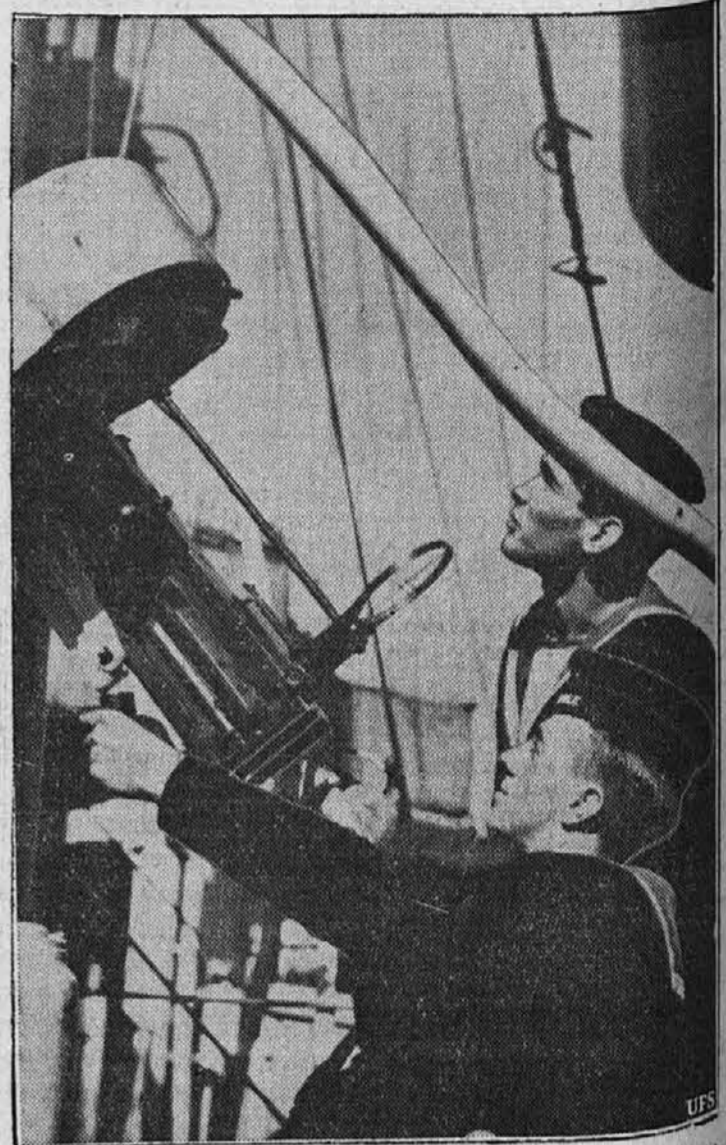
Vsaka posamezna soba v tej šoli je bila posebej prebarvana in opremljena z novo razsvetljavo. Rezultat se je takoj pokazal. Neka učiteljica na tej šoli je vedno tožila o glavobolu vsled pomanjkljive razsvetljave, a ko so upeljali v šolske sobe nov sistem razsvetljave, je glavobol izginil.

Mr. Dietrich je prepričan, da so dijaki tako zadovoljni s to razsvetljavo, da si žele enake tudi doma v svojih učilnih sobah.

Danes je že prav malo domov, ki nimajo ene ali več svetilk, ki daje dobro in nebleščečo svetlobo pri izvrševanju domačih šolskih nalog. Sight Saving Council svetuje staršem, da skrbijo zato, da bodo otroci imeli dovolj razsvetljave, ker jim s tem ohranite oči in omogočite boljše učenje.

Orm!" "Ko je oče živel z mojo materjo, si bil ti dedščini najbližje," je rekel fant prav tako

tiho. "Jaz in moji otroci ne moremo nič za to, Orm," je žalostno rekla Kristina.

Slika nam predstavlja britske mornarje na enemu izmed 50 bivših ameriških rušilcev, katere je Amerika prinesla Angliji. Mornarja si ogledujeta ameriški Brownin protizračni top.

NAZNANILO

V četrtek 21. novembra, 1940, je Zahvalni dan in

POSTAVNI PRAZNIK

Clearing House banke na ta dan ne bodo odprte za poslovanje

The Cleveland Clearing House Association

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois. POSLUJE ŽE 47. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%

K. S. K. Jednota ima nad 36,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 184

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad \$7,400,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Ce se hoče zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, ki se lahko zavaruje za smrtnine, razne poškodbe, operacije, protiboljezni in cmenoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16 do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavarovalna lahko do \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "AA" ali "BB." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je nizek in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim letom narašča. V slučaju smrti otroka se izplača \$500 ali \$1,000 posmrtnine. Otroci lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani splošno izplačano v gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo finančno rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assementov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in kateremu dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in strot. Ce še nisi član ali članica te močgne in bogate podporne organizacije, potrdi se pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi morale biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podpori organizaciji, uspešno vite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. Za daljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSEF ZALAR, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih